

ಗಿಜೆಗಿಜೆ ಗಿಡ

■ ಚಿಕ್ಕे – ಬರಹ: ಲತಾ ಹೆಗಡೆ

ಶಂ: ಸ್ಕ್ಯೂ ಮೂಲತಃ ಆಪ್ಟಿಕಾ ವಿಂಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವದಲ್ಲೇ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಉಲ್ಲೇಖಗಳವೇ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಕಳಿ ಗಿಡದಂತೆ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಇದು ಸಸ್ಯಾವರಣದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೀಳುಫೊಮ್ಮೆ, ಪಾಳುಜಾಗ, ರಸ್ತೆ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋದಯಂತೆ ಬೇಕೆಂದುತ್ತದೆ. ಇದರ ಒಳಗಿದ ಕಾಂಯಿಗಳನ್ನು ಕುಲುಡಿದಾಗ ಗಿಜೆಗಿಜೆ ಶಪ್ಪು ಉಂಟಾಗುವುದರಿಂದ ಇದರ ಹೆಸರೆ ‘ಗಿಜೆಗಿಜೆ ಗಿಡ’ (Rattle Pod) ಎಂದಾಗಿದೆ. ಸ್ಕ್ಯೂಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಹೆಸರು ‘ಕ್ರೊಟಾಲಾರಿಯ ಪಲ್ಲಿಡ’ (Crotalaria Pallida) ಎಂದಿದೆ.

ಈ ಗಿಡ ಸುಮಾರು 2–3 ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಬೇಕೆಂದುತ್ತದೆ. ಮೂರು ಮೂರು ಕಿರು ಎಲೆಗಳಿಂದ ಹೂಡಿದ ಅಂಡಾಕಾರದ ಎಲೆಗಳು; ಕಾಂಡದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡುವ ಗೊಳುಪುರದಂತಹ ಉದ್ದದ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಟ್ಟಿ ಪ್ರಟ್ಟಿ ಅನೇಕ ಹಳದಿ ಹೂಗಳ ಸಮೂಹವಿರುತ್ತದೆ. ಉದ್ದದ ಕಾಯಿಗಳ ಗುಣಫಲ ಅಪ್ಪೇ ನಯನ ಮನೋಹರ. ಎಂಬೇ ಹಳಿರು ಬಣ್ಣ, ಕಾಯಿಗಳ ಉದ್ದ 4 – 5 ಸಂ.ಮೀ. ಒಳಗೆ ಗಾಳಿ ತಂಬಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತೀ ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟುತ್ತಿರಿಂದ ಮೂವತ್ತು ಕಂದು ಬಣ್ಣಿನ ಬೀಳಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಹೊವು ಮತ್ತು ಕಾಯಿ ಬಿಡುವ ಕಾಲ ಜುಲೈನಿಂದ ಜನವರಿ.

ಈ ಸಸ್ಯದ ಉಪಯುಕ್ತ ಭಾಗವೆಂದರೆ ಸಮೂಲ. ಗಿಡವನ್ನು ಬೇರು ಸಹಿತ ತಂದು ಒಣಿಸಿ ಚೊಣಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಣ್ಣಿರೋಗಕ್ಕೆ ಮದ್ದು. ಬಳಸುವ ರೀತಿ ಹೆಗೆಂದರೆ, ಬಂದೆರಡು ಚಪುಚ ಚೊಣಿಕ್ಕೆ 4 – 5 ಚಪುಚ ಕೆಲ್ಲಿ ಬೇವಿನ ಏಣ್ಣೆ ಸೇರಿಸಿ ಕಲ್ಲಿ ಮುಗೆ ಲೇಷಿಸಿ ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಸ್ವಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಬಂದು ವಾರ ಸತತ ಮಾಡಿದರೆ ಕಣ್ಣಿ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ.